

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyitólátra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díja: öt hasábon petítior 5 kr. — Nagyobb és többhónori hirdetések jutányosan eszközölhetők. Bélyeg minden beiktatásnál 50 kr.

Nyitólátra garmond sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1884-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Evnegyedre	1 „ 50 kr.
Egy hónapra	— „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz cselezve, — legcélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beiktandók.

Kék László,
kiadó s lapfőigazgató.

Horváth Danó,
fel. szerk.

A községi költségvetések.

A jelen közigazgatás legfőbb feladatát képezi a községi élet rendezése, ez lévén alapja és postulátuma a jó adminisztrációnak. Hogy a községekbe a jó rendet egyszerre behozni nem lehet, azt mindenki elfogja ismerni. Sok községben a törvényes állapotokról szó se volt, s az önkormányzat inkább tradíciókon alapult.

Kitűnő alispánunk Scitovszky János úr egyik főfeladatául tűzte ki a községek rendezését, s lehet remélnünk, hogy az ő erős keze mélyen belenyúl a községi élet elfedett titkaiba, napfényre hozza a hibákat, s azokat mielőbb orvosolni is fogja. Ezen erős elhatározásának kézzel fogható jelét adta már akkor, midőn alkalma volt a községek költségvetéseibe beletekinteni, s azoknak nemcsak alakja de tartalmáról is alapos tanulmányt szerezni. Ennek a következménye volt, hogy a községek a költségvetések készítése tárgyában egy átgondolt és tömör utasítást nyertek a megyétől.

A községi költségvetések a legközelebbi közgyűlésnek is egyik tárgyát képezték. A számvizsgáló bizottságok munkálataiból kitűnt, az, hogy a községi költségvetések elkészítése és felszerelése tekintetéből némi haladás volt észlelhető; de kitűnt az is, hogy azok még sem lettek a kellő pontossággal a szabályrendelet és a megye alispánjának 7956 - 884. sz. rendelete értelmében egybeállítva.

Hogy tehát a költségvetések a jövőre nézve a szabályrendeletnek megfeleljenek a megye gyűlése szükségesnek találta még a következő intézkedéseket megtenni. Ugyanis:

A járási szolgabírók felelősség terhe alatt utasítottak, hogy a megyei szabályrendelet és a hivatkozott alispáni rendelet határozványainak érvényt szerezzenek, s a községi költségvetéseket csak átvizsgálás s a hiányok pótlása után terjesszék fel. Mely eljárás már az 1885. évi eddig be nem terjesztett költség előirányzatokra is kiterjesztendő.

Kötelességükké tétetik továbbá, hogy a költségvetések felülvizsgálását azokra vezetésű rövid véleményük által igazolják.

Tapasztaltatván, hogy némely községek, különösen a sziráki járásban a körorvosoknak fuvardíjat is előirányozták, ezen sem törvény sem szabályrendelettel nem indokolható, eljárástól a községek eltiltatnak.

Az előirányzatok felszereléséből vélelmezhető, hogy a jegyzők a községi képviselő testületi ülések jegyzőkönyveire bekötött könyvet

nem tarthatnak, miután a jegyzőkönyvek többnyire eredetben csatoltattak. Minélfogva a szolgabírók felhivatnak, hogy e részben maguknak meggyőződést szerezve, ily könyvek használatát ellenőrizzék.

Czélazertési szempontból a kezelés egyszerűsítése czéljából elrendeltetett, hogy mind azon községekben, melyekben a pótdadó az összes egyenes adónemekre vettetik ki, és azon kívül iskolai adó kivételése is gyakoroltatik, ez utóbbi a pótdáddal együtt vetendő ki és szedendő be.

Tapasztaltatván, hogy a legtöbb községben a községi faiskolák elhanyagolt állapotban vannak, mi részben annak tulajdonítandó, hogy azok feladatáról kellőképen gondoskodva nincsen. E czélra a kisebb községekben 15 frt, a nagyobbakban 30 frt felvétele elrendeltetett, mely összeg felhasználásig takarékpénztárilag kezelendő.

Közegészségi szempontból fontos, de különösen járványok idején elkerülhetlenül szükséges halottas kamrák és jégvermek biztosítása czéljából, melyek a megyei és kormányrendeletek kötelező intézkedései daczára a legtöbb községben hiányzanak, a községek köteleztetnek miszerint e czélra, ott hol egyébként gondoskova nincs, költségvetéseikbe 50 frtot felvegyenek.

Tapasztaltatván, hogy a legtöbb község a szükséges tűzoltó szerek nélkülözi, a községek azok beszerzésére köteleztetnek. Mi végből az első részletfizetések fedezésére kisebb községekben mint az e részbeni szükséglet első 1/4 része 25 frt, nagyobb községekben pedig mint a szükséglet első 1/4 része 100 frt felveendő. Hogy pedig a községek a legkedvezőbb feltételek mellett szerezhessék meg ezen aránylag költséges fecskendőket, a megye alispánja a tömeges beszerzés iránti tárgyalások megjelölésére és közvetítésére felkérte. A községek pedig figyelmeztetnek, hogy addig míg a megye alispánjával nem érintkeztek, tűzoltó szerek ne vásároljanak s azok iránt alkudozásokba ne bocsátkozzanak.

Utasítottak a községek, hogy az ezután kötendő ingatlanokra és haszonvételekre vonatkozó szerződésekbe azon feltételt felvegyék, hogy a mennyiben bérlő 1/4 évi haszonbérrel hátrálékos lenne, veszélyére újárverés fog tartatni. Továbbá, hogy ily szerződésekben az ingatlanok mindenkor a katasteri birtokiv helyrajzi számával megjelöltesse.

Az előadottak alapján azon községek, melyek 1885. évre költségvetéseiket még be nem terjesztették, utasítottak, hogy a faiskolák fentartási költségeire tűzoltó szerek, hullaházak és jégvermek beszerzése illetve felállítására a szükséges összegeket felvegyék, azon községek pedig, melyeknek költségvetései beérkeztek figyelmeztetendők, hogy az érintett szükségletekre a törvényhatóság által pótlólag felvételvé, a jégvermek felállítására azoknak jéggel való ellátásáról okvetlenül a téli hónapokban gondoskodjanak.

Végül azon községi s körjegyzők ellen, kik a költségvetéseket be nem terjesztették, vagy kiknek költségvetéseik visszautasítottak, a fegyelmi vizsgálat elrendeltetett.

A vácz-gyarmati vicinalis vasútügye.

Lapunk múlt számának legutolsó három sora, mindazokra, akik a megye gazdasági ügyeit és anyagi érdekeit szívükön viselik, kellemesen hatott. E néhány sor jelezte azt, hogy a gr. Zichy senioralis uradalom a vácz b.-gyarmati vasútra 60,000 frtot irt alá, mely által az eddigi aláírás 317,100 frtra emelkedett. Ezen aláírást döntő befolyásának tekinthetjük vasútügyünkre nézve. — A hitbizományi uradalom természetüknél fogva csak jól átgondolt és nélkülözhetetlen vállalatokba fektethetik be pénzeiket. — Ezen princípiumnál fogva a Zichy uradalom aláírása egyszersmind biztos kritériuma a tervezett vasút elődázhatlan szükségességének. — Az uradalom emezsáptette nemcsak minden eddigi passiv magatartását feloldotta velünk, hanem egyszersmind a megyét és főleg B. Gyarmat városát, s azon nagy vidéket, melyen a gőzmozdony majdan át fog robogni, örök bálára kötelezte.

A Zichy uradalom 60 ezer frtos és Gr. Forgách Antal 50 ezer frtos döntő aláírásaikban azonban még egészen ne bízzuk el magunkat! Még 82,900 frtot kell előteremtünk! — Ezen összeg beszerzése nem csekély feladat; itt mindenfényesítő számba kell vetnünk. Reményt táplálunk aboz, hogy a kegyes hercegprímás, mihelyt Gr. Gyúrkó Ábrahám, Gr. Forgách Antal, és Gr. Zichy Nándor urak meglátogatják, és felkérlik az ügy támogatására, birtok aránylag legalább is 20,000 frttal fog járulni vasutunkhoz. Alapos remények kecsegtetnek abban is, hogy az esetben, ha Zichy Livia grófnő a szűkebb körű bizottság által megkeresetik, lehetetlen, hogy birtokaránylag legalább is 15,000 frtot ne jegyezze alá. — Az áldozatkészségéről általánosan ismert grófnőnek B. Gyarmat körül oly szép, rendezett és különösen jól kezelt birtokai vannak, hogy azok mellett a vasút hiánya nem is képzelhető. — Számítunk még Hontmegye legkevesebb 15 frtos aláírására. — A honti érdekeltég nehezen mozog; mert a látkelő erő — a honti főispán, — sajnos, visszavonult az ügytől. A honti érdekeltak pedig csak azért tesznek valamit, hogy látszatossáknak valmit tegyen; pedig ha csak egy két irányadó ember (Dacsó Pál és Laskár Pálurak) egy-két napot szemlélnek az ügynek, — lehetetlen, hogy a tőlök joggal várt és reményelt 30,000 frtot össze ne tudják hozni.

Vácz városa teljes mértékben felfogta érdekeit. Az olyan város, mely több oldalról vasúttal van összekötve, biztosan tekinthet affelvirágzás felé! Mi mindazon kombinációkat félrevetettünk, melyek Vácz városát mellőzni akarták. — De nekünk Váczra szükségünk van, s visszat Vácz városa vasutunk által kereskedelmi gyuponttá emelkedhetik. Azért is Vácz városának a maga jól felfogott érdekében kiváló feladata az, hogy ezen vasutat minden erejéből támogassa. Alapos reményünk van, Vácz városa ezen feladatot teljesíteni fogja, s a tőle várt 20,000 frtot fél kézzel ki fogja adni.

Ezek szerint 70,000 frt volna kilátásba helyezve, s így a 82,900 forinthoz még: 12,900 forint hiányoznék.

Vissza kell emlékeznünk még a b.-gyarmati takarékpénztár, népbank és hitelintézet feltételei aláírására, melyszerint az első említett intézet még 5 ezer, a másik szintén 5 ezer s a harmadik 1 ezer forint megszavazását ígérték meg az esetre, ha hogy a 400,000 forint az érdekeltég részéről ki nem telne.

Ezekből látható, hogy a 400,000 forint össze gyűjthető ugyan, de az összeg kikerekítése még sok utánjárást és fáradságot igényel. De hát az érde akit mikéliket dönt!

Nem hagyhatjuk említés nélkül a „Losonc és Vidéké” nek vasutunk ügyében irt jóakarát csikket, mely a peresett társalap 45 ik számában megjelent. A lap részéről ez igen szép figyelemnek tekinthető, habár csupán magunkra hagyott munkálmunkat regisztrálja.

A vasútra folytatólag adakoztak: Gr. Zichy család 60,000 frt, Hirschfeld Gyula (Lakanéya) 1000 frt, Killian Armin (Bodony) 300 frt, Paulo Mihály (Bodony) 200 frt, Potoczky Sándor (Bodony) 100 frt, Gaál

György (A. Bodony) 100 frt, Komáromi Bódi (Bodony) 500 frt, Dacó Pál (Keszthely) 1000 frt, Braunthüller Sándor Ujfalu 1000 frt, Bolgár János (N. Csallóka) 1200 frt, Hall Ödön (Keszthely) 200 frt, Ilvesky Ignác (Podluzsány) 2000 frt, Bende Miklós (Paloja) 300 frt, Laskáry Pál (Pribel) 300 frt, Laskáry Miklós (Pribel) 800 frt, Podhorszky György (Alsó-Terény) 500 frt, Kohn Armin (B. Gyarmat) 1000 forintot írtak alá. — A vasúti addigi aláírások végösszege: 325,500 frtot tesz.

Megyei tanügy"nk.

Komjáthy Anselm kir. tanácsos és tanfelügyelő úr közig. bizottsági jelentéséből.)

Tanügyre nézve: magyar állami 3, községi 9, rkat. 134, hely. 4. Ág. ev. 11, mész. 6, német: 3 rkat. 10, hely. 20, ág. ev. 58, magán 2, magyartört. községi 1, rkat. 16, ág. ev. 33 és magán 3. — E szerint megyénkben még 138 nem magyar ajkú népiiskola van, de a magyar nyelv ezekben is tanítatik, még pedig az 1871. XVIII. törvény kívánalmának megfelelő jó eredménnyel 107 helyen, a többi tantervnek megfelelő eredménnyel, annak megjelölésével, hogy a községi törvényben előírt tantervnek iskolánk nagy részében mind tanítottnak ugyan, de főként az írás olvasása és számolás tanítására fektetett, általában véve kielégítő, és így népoktatásunk terén habár lassan de fokozatos előre haladását jelezhetik.

Új iskolák épült 3 helyen, egy helyen leégett de már felépült, két helyen pedig árvíz által sodortatott el, és mintán ezen két utóbbi most is romban van, a tanítás ideiglenesen bérházakban tartatik. Ezek közül több oly iskolában is van, mely se minőségére, se felzárkózásra nézve nem felel meg a törvény kívánalmának, ezeknek jobb karba hozatala végett az illető iskola fentartók általam felhívtattak, s ennek folytán kötelesegtük mielőbbi teljesítését kijelöltem, helyszínt, s részben már teljesítették is, de ismételt sürgetésem után sem teljesítették. Illy községben, hol a tanítás már 3 év óta szünetel, minél fogva erre nézve az illető egyházi főhatóságot a tekintetes közigazgatási bizottság által is felhívandónak találom.

A tanítók száma 368 volt, kik közül képesített 304, nem képesített 64, és így 15 tel több mint a múlt évben volt kimutatva, ezen különbséget pedig az okozta, hogy az 1888. XXXVIII. törv. életbe lépte után alkalmazott azon tanítókat, kik ezen törvény korlátain kívül csak esperességeiktől nyertek képesítvényt az oklevelesek sorából kihagyandóknak találom.

A magyar nyelvet beszédben és írásban teljesen 357, kevésbé pedig 11 bírja és így oly tanító ki még minem tudna már egy sem lévén a magyar nyelv tanítása megyénkben akadály nélkül folytatható.

A magyar nyelv elajátítása végett Losoncban ez évben is tartottott póttanfolyam, melyen Arvából 12, Gömörből 18, Hontból 1, Liptóba 7, Nógrádból 7, Nyitraiból 1, Trancsánból 12, Túrócából 14, Zólyomból 3 összesen 80 néptanuló vett részt, és ezek közül a magyar nyelv tanítására képesítő oklevelet nyert 15.

A magyar nyelvnek, múlt tanévbeni tanításánál kiválóbb buzgalma és felülmúló eredményt tanúsított tanítók közül nemzeti intézetünk által négyen 50-50 huszan pedig 20-20 összesen 600 frt jutalomban részesítették, és ugyanazon intézet által a nem magyar

iskoláknak 20, magyar fall olvasó tábla gyűjtemény és 220 db. Barany és Gönczy féle olvasó könyv adományoztatott. A magyar nyelvnek nem magyar ajkú népiiskolákban tanítására szolgáló Gróó féle vészkönyvekből pedig vallás és közoktatásiügyi miniszter úr ország, méltósága által 200 példány adatott rendelkezésre, és így ezek, melyek az előbb érintett adományok is már mind kiosztattak.

A néptanítók fizetésének átlaga 400 frtra tehető, de igen sok tanító fizetése a törvény által megállapított minimumnál még most is kisebb, ezeknek tehát lényeges de jelenleg még nem eszközölhető javítása volna szükséges, de mindennek felett és általánosan szükséges volna az, helyhatósági községeink a néptanítók járandóságainak pontos kiszolgáltatását eszközöljék, mert e tekintetben a panaszok általánosak, ennélfogva a tekintetes közigazgatási bizottság által elrendelendőnek vélném először is azt hogy a tanítói járandóságok évnegyedes részletekben pontosan kiszolgáltatassanak, s ennek mulasztásáért a községi bírő felelős legyen, másodszor, hogy a községi iskolák kiadásainak részbeni fedezésére szolgáló 5-százaléki adó a községi pótdadóval együttesen hajtassék be s a behajtott összeg minden évnegyed végén az iskolásként gondnoknak adassék át, és harmadszor hogy járási szolgabíráink az ügybeni panaszokat késedelem nélkül intézzék el, és azon községi bírők ellen kik az első pontban jelzett kötelesegeknek eleget nem tennének, teljes szigorral járjanak el.

(Foly. és vége köv.)

A nő a modern társadalomban.*)

Ha végig tekintünk a világtörténelmi fejlődés évezredain, rögtön fölénk, hogy a nemzetek kultúrája és műveltségi fejlődésével mindig teljes párhuzamban haladt a nőknek egyenjogositása. Az ókor ama nemzetei, melyek nem emelkednek a büszke Hellas, vagy a hatalmas Róma műveltségi fokára, e nemzetek a nőket is teljes eloyomottságban tartották, náluk a nők valódi rabszolgák: a férfiak csakúgy voltak. Csak az indiánok azt a szokását kell felemlítenünk, hogy az elhalt férfi neje elégettetett, s világosan belátjuk, hogy itt a nők csak holt tagjai voltak a társadalomnak és a családnak, mert hiszen ugy tekintették őket, mint a férfi kiegészítő részét, kinek a férfi nélkül nem érdemes élni.

S ennek ellenében mit tapasztalunk az ókor két nemzetének életében? Ott, hol a tudomány és a felvilágosodás oly magas fokot ért el, mint Görögországban, vagy Rómában ott a társadalmi élet ugyazolyan maga teremtetle meg a nők tekintélyét, mert hiszen Likurgus szigorú törvényeiben az is benifoglaltatik, hogy a férfiaknak meg kell nőülni, mert nő nélkül az ember ott nem lehetett férfi. A középkorban a nő mindinkább magas állást foglalt el és akkor, a midőn a lovagias kor dalai vezérei uralták a világot, akkor a nő képezte a társadalom gyújtópontját, amiből kimagyarázható az is, hogy a középkor történelmében a nők mily befolyásos szerepet játszottak.

*) Mutatvány a Vörösi (Vinter) József szerkesztésében legkésőbb megjelenendő „Magyar Házasszonyok Naptárából” melyet a „Magyar Házasszony” című fővárosi heti lap ad ki 1885-re.

De az újkor más világításba helyezte a női is. A francia forradalom az emberi küzdelmet két epódhára osztja tekintetben. Előtte a jog küzdelme lengte át a társadalmat, utána az erkölcsi kezd harcsozni! Mert míg a francia forradalom előtt az én, az egyén és őszése küzdött az ellenféllel, addig a mi századunk egyik jellemvonása az, hogy az erkölcsi bukásával viv küzdelmet. És az erkölcsi bukás ez a tusa, az erőny süllyedése szoros láncszembe van fűzve az egyéni fenmaradás kétségbeesett harcával is.

Különös világot élünk. A pénzbeli viszonyok általános ziláltsága és folytonos süllyedése mellett, igyeink és szükségleteink folytán nőnek és emellett, hogy a világ sokkal sebezényebb, mint volt, vágyaink nagyobbak és távolibbak. És épen ez az oka annak, hogy oly nehéz vált a megélhetés. Mert elvégre az ember szaporodásával teljes léptét tart a kihasznált földterületek szaporodása és ezzel a táplálék szaporodása is. És nem is ebben rejlik a betegség, hanem abban, hogy a vagyon monopolizálva van és hogy emellett, hogy az ipar oly magas fokot ért el, az alsóbb osztály mégis túlságosan nagy kontingenst nyújt a munkasíro, melyben az emberi kézzel ma már a gép és a vilany versenyeznek. És elvégre is talán nem volna oly nehéz a megélhetés, ha az újkor valódi járványa, valódi betegsége, az arbatnamság nem volna, mely főleg abban rejlik, hogy az embereknek szükségletei és igényei nagyobbak a keresetnél.

Igenis, ez okozza az elszegényedést és a szegénységet. A férfi dolgozik, fáradsz és buzgólkodik, és megkeresett pénze még sem elég. de azt nem látja át, hogy igenis elég lehetne, ha szükségletét egy sokkal alább ereztetné, nem pedig följebb emelné. És a viasz helyzet a nőkre kétszeres viaszhatással bír, először, mert a férfi csak pénzes nőt vesz nőül, hogy hozománya kamataiból megélhessen és másodszor, hogy egyáltalában kevés nőül, mert kiki belátja, ha már egyedül alig bir megélni, akkor családot nem igen fog fentarthatni. S e félszeg körülmény rendkívül viaszhatást szült a társadalomban a nőre nézve, mert épen ez volt az erőnyek bukásának oka. Erkölcs és jólét teljes viszonylagos arányban állnak egymáshoz, mert igaz, hogy erkölcselenség buktatta meg Rómát, Athént, de nem szabad azt sem elfeledni, hogy ott, hol a jólét süllyedni kezd, ott az erőny és erkölcs is alább száll.

Ma természetesen más viszonyok uralkodnak, mint hajdanában. Azonban, ha a nőknek nincs férje és nincs többé támasza sem, ki a mindennapi kenyeret megkeresi, amaga kénytelen belépni a létérti küzdelembe; harcolni fenmaradásáért, sőt mindennapi kenyereért. A modern nőnevelésben is viaszatükröződik e tünet az által, hogy a leányokat újabban mindenféle késimunkára, mesterségre, művészetre, sőt tudományra tanítják, melyel esetleg kenyerét is képes lesz megkeresni! Azonban képszelhető e ez? Az erős férfiak is alig bírja kivívni a mindennapi szükségletet, hát még a gyöngye női kéz. Az emberi kés-mun-

TÁRCZA.

A zengoránál.

A mig együtt állnak a zengoránál,
A jó mamák reánk tekintenek,
S egymás között el-elbeszélnek arról:
„A gyermekek hogy — énekelnek.”

„Egy év múlva, ha vízszár leányom,
Majd beszélek őket s... lelem öröm!”
S a mig reád tekintek, pirban égő
Soha tiszta arcodon gyönyörködöm...

S még ószórák korán... a balladának
Melléjele bús, örömtelen,
És mintha hallanám mi benne rejlik:
„Neked történetem a szerelem...”

A mende leány, ki itt ül oldalánál,
Ha memne leme te téled — elfeled,
S majd hűbár ruhába öltöztet
Oltárhoz lép ugyan — de nem veled...!”

J.

A szabadkőművességről.

A „Pesti Hírlap” a szabadkőművességet a következőkben ismerteti egy hosszú szerkesztői szövegben.

„A szabadkőművesség hazánkban törvényesen megengedett egyesülés. Alkotmánya és alapszabályai az állam kormányának jóváhagyásával bírnak.

A szabadkőművesség emberbarátai és bölcséleti intézmény. Feladata az igazság kutatása, a közérköcsiség, a tudományok és művészetek tanulmányozása s a jótékonyág gyakorlása. A lelkiismereti szabadságot minden ember természeti jogának tekintti és nem zár ki senkit hite miatt.

Alapelvei: Az Istenség létezése s az emberiség egyetemlegessége. Jelszava: szabadság, egyenlőség, testvériség.

A szabadkőművesség tisztelt tagjainak vallási és politikai meggyőződését, de határozottan kizár gyülekezeteiből minden vallási és politikai vitakozást. Hívét kötelezi, hogy engedelmeskedjenek azon ország törvényeinek, melyben élnek.

A szabadkőművesség az emberi nem parancsoló törvényének tekintti a munkát, azt tagjainak erejük bíz mérve kötelesegtükké teszi s ennél fogva kárhoztatja a hanyatlást.

A szabadkőműves társát minden körülmények között, még életveszélyeztetésével is segíteni, felvilágosítani, pártfogolni — s az igazságtalanság ellen védeni köteles.

Szabadkőműves nem lehet és az e czímen járó jogokat nem élvezheti, aki: 1. A törvényes nagykorúságot el nem érte; 2. akinek nincsen kifogástalan hitve az erkölcs; 3. aki nem bir tisztességes foglalkozással; 4. akinek nincs annyi képzettség, hogy a kőművesi igazságokat megérthesse és méltányolhassa.

A szabadkőművesség különféle szertartásokra oszlik; gyülekezési helyüket páholyoknak nevezik. Magyar országban jelenleg skót és János-rendű szertartással bíró páholyok vannak s éppen ez idő szerint folynak a munkálatok országsszerte a két szertartás egyesítésére végett.

Budapesten, mindent összevéve 0 páholy működik, természetesen a nyilvánosság kizárásával. A jótékonyág gyakorlása s az emberszerető intézetek segítését is nevezetlenül megy végbe, minthogy elve a szabadkőművesnek, hogy a jobb keze ne tudja, mit mivel a bal. — Vannak azonkívül még páholyok: Szegeden,

Debreczenben, Karásebesen, Iglón, Pozsonyban, Sopronban, Temesváron, Baján, Nagy Várados, Mármaros-Szigeten, Kassán, Sziszekon, Lajta-Szt. Miklóson, Török-Szt. Miklóson, Brassóban, Bozstarczabányán, Losoncban, Magy Szebenben, Sátoralja-Ujhelyen, Zvolna, s egyebütt.

Az osztrák szabadkőművesek, miután Ausztriában ezen intézményt csak az osztrák egyesületi törvény 18-ik szakaszában előírt föltétel alatt akarták engedélyezni, hogy t. i. minden gyűlésben egy rendőri közeg jelenlételesen színtén magyar páholyokban, Pozsonyban és Lajta-Szt. Miklóson működnek.

A fölvetel a páholyokban történi előleges jelekészése és nyomozás után. A szabadkőművességről egyébként Aigner Lajos könyvkiadónál évekket előbb egy külön füzet is jelent meg s abban benne van, a mit nem szabadkőműveseknek ezen intézményről meg lehet tudniok. — Egyébként a külföldi, angol, francia, olasz és német szabadkőművesi irodalom könyvtárakra megy.

A titok és hagyományok természetesen nyomtatásban nem kaphatók s ezek képezik a szabadkőművesi élet magvát.

Ami az intézmény fejlődését illeti, Magyarországon főképen 1872-ben szilárdult meg a szabadkőművesség. Azóta fejlődésnek indult s ez idő szerint yirágkora felé közeleg.

Nyilvános életben, főképen az egyház körében, teljesen elhibázva szokták föl fogni a szabadkőműveséget s egyáltalán annyi valótlanságot nyomtatnak le fölé, hogy az ide vonatkozó közleményeket a legnagyobb tartózkodással kell fogadni. A hamis hírek és közlések kulforrása egyébként nem is annyira a rosszakarat, mint inkább a szabadkőművesség lényegével és működésével való teljes ismeretlenség szokott lenni.

délután 4 órakor előtervezés, ugyancsak a tanítóké-
pezde helyiségében. Deczember 11-én reggel 8 órakor
gyakorlati tanítás a 100-as számkörben a népiškola
III. osztályában. Előadó Peres Sándor úr. 9 órától —
11 óráig tantestületi naggyűlés. Ennek tárgyai: 1. Előző
maguyító és jelentés. 2. Emlékezés néhai Müller Já-
nos fölött Hudecz Mikes úrtól. 3. Eszmecsere a népi-

skola, olvasókönyvekről és a népiškola egészségügyéről.
Előadó Peres Sándor és Ilarta Lajos urak. 4. Az
alapszabályok módosítása és egyetemi folyó ügyek tár-
gyalása. 5. Bejelentett indítványok tárgyalása. 6. El-
nök választás. 7. Az orsz. képviselői tanitógyűlésre
küldendő képviselők megválasztása. 8. A jövő évi köz-
gyűlés helyének megállapítása. Kik ingyen szállásban

óhajtanak részeseülni azok megérkezésekkor a város-
házán jelentkezzenek. Kelt Salgó Tarjánban. 1884.
november hó 9 én. Komjáthy Anselm kir. tartsfolygóló
Hudecz Mikes, tantest. elnök.

Felolós szerkesztő:
Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Biztos kereset!!!

Kereskedők, ügyadók, hivatalnokok, magánosok stb.
állam- és díjazásjegyek havi részletfizetések
melletti eladására az 1883 ik évi XXXI. tör-
vényesalkk határozványai értelmében előnyös
feltételek mellett általunk felvételnek.

Fővárosi Váltóüzlet-Társaság
Budapestben.

1869—1884. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósg mint telekkönyvi
hatóság közli, hogy a becserebányai taka-
rék pénztár végrehajtónak Zadnán Adámné szül.
Beko Ágnes, Beko Albert és Beko Gabriella Krúdy
Pálné végrehajtást szorvedők elleni 8000 forint tőke
vétel és ezeknek járuléka iránti végrehajtási ügy-
ben a b. gyarmati kir. törvényesalkk illetve szécsényi
kir. járásbírósg területén lévő Szécsény mezővárosá-
ban fekvő és a szécsényi 8. sz. tkben A. I. 1—5. 8.
szám alatt bevezetett nemesi birtok fekvősegekből il-
letőleg beltelek házból, sörházi kertekből és piata-
hegyi szőlőből Zadnán Adámné szül. Beko Ágnes
egyhatod részbeni Beko Albert jogán ismét Zadnán
Adámné egyhatod részbeni és Krúdy Pálné szül. Beko
Gabriella egyhatod részbeni vagyis összesen háromha-
tod részre, továbbá a szécsényi 973 sz. tkben A. I.
14—2. szám alatt fekvősegekből melyből szintén há-
romhatod rész illeti az alpereseket az árverést 10552
frt 50 krban ezenel megállapított kikiáltási árban
elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az
1885. évi február hó 17-ik napján délelőtti 10 órakor
a szécsényi kir. telekkönyvi hivatalban megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron
alól is aladatni fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsértésnek 10 o-ját, vagyis az annak megfelelő be-
szágot kézpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ban
felszalt árfolyammal számított és az 1881. évi novem-
ber hó 1-én 3333. sz. al. kelt igazságügyminiszeri
rendelet 8. § ában kijelölt ovadékképes értékpapirban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt
átzolgáltatni.

Kelt Szécsényben, a kir. bíróság mint tkkvi
hatóságánál 1884. évi október hó 8-án.

Meghívás

a balassa-gyarmati takarékpénztár részvény-társulat 1884. évi november 30-án
delelőtt 9 órakor, B.-Gyarmaton az intézet székházában tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az intézet székházának kiépítésére esetleg átalakítására czélzó tervek elő-
terjesztése.*)
 2. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és tisztviselők tantemjére rendelt százalé-
kos felosztási arányának ujából való megállapítása, esetleg az alapszabályok 10. §-ának rész-
beni megváltoztatása.
- *) Figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy az építési terveket az intézet hiva-
talos helyiségében a közgyűlést megelőzőleg megtekinthetik.

B.-Gyarmat, 1884. november 8-an.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

Különös figyelemre méltó a hírneves Dr. FORTI-féle SEB-TAPASZ,

mely rendkívüli gyogyereje, orszató, érelő és fájdalomcsillapító hatása leggyorsabb, legbiztosabb a egyszerűmind
gyökere gyogyulást eszközöl különemű bajokban. Ily bajok a torokgyulladás légcsőhurut bőrkésbarnaság, hártás
gyík (Croup, angina), mindennemű megsértések, harapás, szúrás, vágás vagy égés által támadható sebek, megforrá-
zások, darázs- vagy méhszúrások, konok fekélyek, szuszások (contusiók), meglepő gyors fájdalomcsillapításával —
rögzött dagadtok, gümők, tályogok, pokolvár (carbunkulus pustula maligna), megkeményedések, genyedések, vérke-
lések, minden mirigybetegségek, görvélies, fekélyek, fagydagadtok, ujjféreg, körömméreg, vadhus, tagzavacs, csontszé-
kificsátás és megrendülések, helyi csusz; továbbá a szülés utáni lábfelfakadások és sebek, fájós fekélyzet, vagy
már genynyes női mell. Sok nő már csirában volt emlőráktól, a különben elkerülhetlen életveszélyes sebázi műtét
mellőzéseivel — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Végre a testbe teljesen bemélyített bármennyű szálka vagy darázs és méh fulánkja, csupán ezen tapasz
rövid idei használata folytán annyira eltűnik, hogy aztán a testből közönségesen szabadkézzel, sebázi műtét és
fájdalom nélkül könnyen eltávolítható, mire a seb begyógyulása nemsokára bekövetkezik. Ezen megbecsülhetlen gyogy-
szer, melynek jelesége leghitelesebb egyének számos és különös kíváncsi bármikor felmutatható bizonyítványai
által már régen a legfényesebben elismertették, rendkívüli és a legkülöneműbb esetekben megpróbált hatásánál és
feltűnő sikeres eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is elérnek, jól megállapított
és elterjedt hírté később bevonhatatlanul igazolja.

Legkisebb csomag ára 35 kr, nagyobb csomagé 50 kr. legnagyobb csomagé 1 frt használati utasításal
együtt, postán 20 krral, több. Egy foirtnyi csomagnál kisebb szállítmány nem teljesítetik.

Központi küldeményező raktár Pesten Török József gyógyszerész urnál, király-utca 12-ik szám alatt To-
vábbá kapható: B.-Gyarmaton Havas Gyula és Herepey Károly, Losoncson Kirohner D. és Pilehta L. gyógyszerész
urnaknál.

A t. cz. gyógyszerész urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lennének, felszólíttatnak, miszerint részbeni
ajánlataikat ezen gyógyszer készítőjéhez FOR I LÁSZLÓ-hoz címelve: (Budapest, I-ó ker. vár Nádor-utca 3 sz.)
beküldeni sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesít.

Vidéki bérmentés levelek által megrendelések az árak kézpénzbeni beküldés vagy postál utal-
vány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesíttetnek.
12—9 (2)

A legjobb gyógyszer

mindennemű köhögés, nehéz légzés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás, különféle tüdő és torokbántalmak ellen a

codeines moha-növény szeletkéik.

Egy nagy doboz ára 50, egy kis doboz ára 25 kr.

Egyedüli készítője: HEREPEY KÁROLY gyógyszerész Balassa-Gyarmaton a „magyar koronás” címzett gyógyszerésztárban.

Ezen igen kellemes ízű szeletkéik üdvös hatását szaklapjaink is kellően méltatták. Fő alkotórészei: cukor, mézga, karagén szuszmo kocsonája
és codein, mely szerekeknek fent említett bajok elleni biztos hatásáról bárki meggyőződhetik, ugy a magyar és osztrák mint az összes mivel államok orvosa-
gyógyásztani könyveiből.

Főraktárak: Budapest Török József gyógyszerésznél és B.-Gyarmaton Herepey Károly készítőnél.

Fiókraktár: minden vidéki nagyobb városi gyógytárban.

Kapható: Ipolyságon Berko István, Szécsényben Pokorny Pál, Füleken Dely Zsigmond, Rótságon Hrabécny Imre, Kék-
kőben Káposztásy Ferenc gyógyszerész urnaknál.

3—10

HÁZ ELADÁS.

Balassa-Gyarmaton a Teleki-utczában 629. szám
alatt fekvő házam, szabadkézből eladó. A vételár
ad része 6%, li kamat mellett bekebelezve marad-
hat. Egyéb felvilágosítást ad:

Kohn Mark.

Haszonbérleti hirdetmény.

A Karancs-keszi 3 kövű pille szerkezettel fekvőgépre alkalmazott,
a Karancs-allyai 2 kövű fekvőgépre alkalmazott, és
a Kis-dályói 1 kövű, locomobilra alkalmazott jó berendezett gőzmal-
mok, 3 esetleg 6 évre, alólírt tulajdonos által bérbe adandók.

Steiner Mór,

lakik Karancs-kesziben, u. p. Salgó Tarján.

3—3